

LÄNSSTYRELSEN I VÄSTERBOTTENS LÄN
eva.mikaelsson@lansstyrelsen.se

Beslut om stöd

Stödmottagare: LÄNSSTYRELSEN I VÄSTERBOTTENS LÄN
Org. nr: 202100-2460
Projektnamn: Cirkulär omställning hos mindre kommuner i Västerbotten och Västernorrland
ÄrendelD: 20368023
Diarienummer: REGAC - 208 - 2024

Beslut om stöd

Region Västerbotten beviljar LÄNSSTYRELSEN I VÄSTERBOTTENS LÄN stöd för att genomföra projektet Cirkulär omställning hos mindre kommuner i Västerbotten och Västernorrland enligt ansökan inkommen 2024-05-16. Stödet uppgår till 50,00 % av faktiska kostnader och 50,00 % av total finansiering, dock med högst 450 182.

Beslutet har fattats med stöd av förordning (2003:596) om bidrag för projekt-verksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken.

För stödet gäller allmänna villkor enligt Bilaga 1.

Beslutet kan inte överklagas.

Motivering till beslut

Region Västerbotten beviljar stöd av följande skäl:

Projektet svarar mot den Regionala utvecklingsstrategin för Västerbotten 2020-2030 (RUS) genom insatser i prioritering 4. Västerbotten - En region med hållbara livsmiljöer att bo, verka och leva i samt delprioritering 4.4 Hållbar konsumtion, inklusive energianvändning. Projektet uppfyller kraven fastställda i Region Västerbottens Agenda för hållbar finansiering och bidrar i mycket hög grad till den prioritetshöjande aspekten Sammanhållen region samt i hög grad till Positiva hållbarhetseffekter.

Projektperiod

2025-01-01 - 2025-12-31

Projektbeskrivning

Syfte: Det går för långsamt i arbetet med att ställa om samhället till ett hållbart system med kretslopp som inte tär på jordens resurser, hotar den biologiska mångfalden och ytterligare påverkar klimatet negativt. Särskilt utmanande är det för de minsta kommunerna i landet att prioritera viktigt arbete kring omställning, både när det gäller den egna verksamheten och att stötta och driva för andra aktörer.

Projektet syftar till att identifiera och ge förutsättningar för insatser inom de mest angelägna områdena för omställning till en cirkulär ekonomi för ett antal kommuner i Västerbottens och Västernorrlands län.

Projektet kopplar direkt till två av inriktningarna i Västerbottens regionala utvecklingsstrategi:

Föregångare i omställning; Projektets huvudmål är att identifiera de viktigaste områdena där Länsstyrelsen och kommunerna behöver göra insatser eller investeringar för omställning till ett cirkulärt samhälle

Sammanhållen region och Jämlik och jämställd inkludering; Projektet har ett särskilt fokus på de mindre kommunerna för att de inte ska halka efter i utvecklingen. Genom samverkansinsatser bidrar projektet till en sammanhållen region.

Projektet kommer att bidra till genomförandet av Agenda 2030, och framför allt mål 12 i de globala målen, Hållbar konsumtion och produktion. Det bidrar även till att uppnå andra globala mål som mål 11, Hållbara städer och samhällen.

I Länsstyrelsens uppdrag ingår att bidra till genomförandet av FN:s globala mål för hållbar utveckling på regional och lokal nivå, och att verka för att generationsmålet och miljömålen nås. Omställning till en cirkulär ekonomi är en förutsättning för att nå dessa mål. Etappmålen i miljömålssystemet har identifierat de viktigaste områdena för en omställning av samhället, men arbetet för att nå målen går för långsamt. Många aktörer, inte minst kommunerna, förutsätts agera i enlighet med etappmålen.

I det arbete som sker kring cirkulär ekonomi finns mycket fokus på näringsliv, klimat, energi och tekniska lösningar, medan de mindre kommunerna undrar hur de ska bidra till omställningen. Länens kommuner vittnar om svårigheter att ta del av utlysningssmedel inom hållbarhetsområdet på grund av resursbrist och alltför korta utlysningsperioder som försvårar nödvändiga beslut i de kommunala, demokratiska processerna. Därför är det efterfrågat att Länsstyrelserna som regional aktör söker och ger dem möjlighet att delta.

Utgångspunkten i projektet är kommunernas behov i hållbarhetsarbetet. Vi kommer att, för och tillsammans med varje medverkande kommun, göra en kartläggning över områden inom cirkulär ekonomi som redan är på god väg, områden där det finns särskilt stora behov och utmaningar, och där det är särskilt bråttom att göra insatser. Utifrån detta och de områden som är särskilt angelägna för insatser så kan förstudien sedan ligga till grund för ett eller flera genomförandeprojekt som också skulle kunna omfatta Norrbottens och Jämtlands län, liksom samverkan med Finland och/eller Norge. Det kan både handla om insatser och investeringar

som behöver göras. Projektet får en funktion av att starta samverkan, knyta kontakter och kratta manegen för kommande genomförandeprojekt.

I arbetet med ansökan har kommunerna informerats, och flera har visat intresse för medverkan. Region Västerbotten och Tillväxtverket har tidigare drivit en kompetenshöjande insats i Västerbotten inom cirkulär ekonomi med utbildningar och workshops inom bland annat cirkulär upphandling och affärsutveckling. Vi har också haft en dialog om hur vi kan samverka och hitta synergier med projektet Cirkulära Västerbotten som har huvudmålgrupp Små och medelstora företag och drivs av Coompanion, Umeå kommun, Diös, Vakin och Lycksele kommun. Vi har haft en dialog med både Region Västerbotten och Region Västernorrland om vårt projekt, liksom Energikontoret i Västernorrland där vi ser potential till samverkan i kommande projekt.

Vad projektets aktiviteter ska leda till för målgruppen på kort sikt:

En förstudie och kartläggning förväntas bidra till att kommunerna i större utsträckning förmår identifiera sina behov och utmaningar inom cirkulär omställning. Att få upp ögonen för frågorna och för att andra aktörer driver på är viktigt för att frågorna ska kunna bli prioriterade politiskt i små kommuner, och lägger grunden för att få med kommunerna på genomförandeprojekt i ett senare skede. Kartläggningen är därför en viktig grund för att kommunerna ska delta i genomförandeprojekt längre fram.

Kortsiktiga mål är att kommunerna erhåller en god bild över redan genomförda insatser och deras resultat och effekter. Efter projektet förväntas kommunerna ha en mer utvecklad och detaljerad bild av de viktigaste områdena där insatser behöver göras för att ställa om till en cirkulär ekonomi. Genom att på olika sätt genomlysna de cirkulära frågorna och deras betydelse lokalt, söker förstudien också bädla för att mer långsiktigt förbereda för politisk prioritering av cirkulära genomförandeinsatser.

Delmål

Kartläggning av genomförda insatser i länen och i kommunerna
Identifiering av prioriterade behov kopplat till cirkulär omställning hos kommunerna
Bidra till samverkan mellan kommuner och skapa nätverk

Vilka effekter ska projektet uppnå på lång sikt:

Projektets mål är att skapa förutsättningar för kommande insatser och investeringar som bidrar till en cirkulär omställning. Projektets förväntade effekter som kommer att bidra till målet är:

Höjd medvetenhet och kunskapsnivå i kommunerna om nuläge och behov kopplat till cirkulär omställning
Fler och bättre underlag för att kunna fatta informerade beslut om prioriterade insatser framåt
Insatser för cirkulär omställning har bättre förutsättningar att bli prioriterade politiskt i framtiden
Stärkt samverkan inom och mellan kommuner kopplat till cirkulär omställning

Det finns många synergier med sociala dimensioner i arbetet med cirkulär ekonomi, till exempel när det gäller delningsekonomi. Långsiktiga effekter av projektet kan vara att

kommunerna genom ökat arbete med cirkulär omställning gör sig mer attraktiva genom att parallellt verka för inkludering utifrån jämställdhet, mångfald och integration. Ett exempel är Re:store Höga Kusten(1), en cirkulär återbruksgalleria och deras satsning inom både ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet som bland annat hjälper människor in på arbetsmarknaden. Kan kommunerna bli mer av cirkulära möjliggörare för sina medborgare ökar chansen att fler väljer att flytta till kommunen och bo kvar. Detta ligger helt i linje med målskrivningar i länens båda regionala utvecklingsstrategier och förväntas därmed kunna bidra till långsiktigt ekologiska, ekonomiska och sociala målsynergier.

1 <https://restorehk.se/om-oss/>

Indikatorer:

Namn	Värde	Måttenheter	Kommentar
Antal framtagna kunskapsunderlag, strategier och program.	1	Stycken	Det ska finnas en färdig kartläggning som ger en god bild av nuläge, behov och prioriterade insatser å underlag till projektansökningar. Mäter även antal deltagande kommuner i förstudien där målet är 3 i Västernorrland och 5 i Västerbotten.

Tid- och aktivitetsplan

Aktivitet	Beskrivning	Startdatum - Slutdatum	Kostnad
Genomföra förstudien	Projektet inleds med en orienterande kartläggning utifrån skriftliga och muntliga källor över genomförda insatser när det gäller cirkulär ekonomi i länen. En kartläggning över särskilt goda exempel i resten av landet är också en del för att samla erfarenhet och inspiration inför kontakter med länens kommuner.	2025-01-01 - 2025-12-31	
Kartläggning av genomförda insatser i länet	Projektet inleds med en orienterande kartläggning utifrån skriftliga och muntliga källor över genomförda insatser när det gäller cirkulär ekonomi i länen. En kartläggning över särskilt goda exempel i resten av landet är också en del för att samla erfarenhet och inspiration inför kontakter med länens kommuner.	2025-01-01 - 2025-12-31	68 364
Kontakta alla mindre kommuner för att hitta medverkande i projektet	Kontakter kommer att tas med länens kommuner för att skapa intresse för projektet, påbörja förankring och identifiera nyckelpersoner i kommunerna.	2025-01-01 - 2025-12-31	136 727
Identifiera möjliga arbetsområden i varje kommun och göra en plan för förankringsarbete	Besöka alla medverkande kommuner för att genomlys varje kommuns specifika förutsättningar, behov och möjligheter för att göra omställningsinsatser för cirkulär ekonomi. Ett alternativ är digitala möten med berörda på varje kommun.	2025-01-01 - 2025-12-31	313 455
Konferens/träff	Vid en gemensam träff inspirera och visa goda exempel som kan skapa idéer och ge en skjuts i arbetet till medverkande	2025-01-01 - 2025-12-31	176 727

Aktivitet	Beskrivning	Startdatum - Slutdatum	Kostnad
	nyckelpersoner. Ett syfte med träffen är också samverkan mellan de medverkande kommunerna, och att gemensamt skissa på kommande genomförandeprojekt för insatser som bidrar till omställning.		
Fortsatta kommunkontakter	Fortsatta kommunkontakter för att sammanställa, följa upp och konkretisera förslagen på genomförandeprojekt	2025-01-01 - 2025-12-31	136 727
Skriva slutrapport	En viktig del av slutrapporten är förslag på ansökningar om genomförandeprojekt inklusive medverkande aktörer	2025-01-01 - 2025-12-31	68 364

Budget (Kostnads- och finansieringsplan)

Kostnad

Kostnadsslag	2025								Totalt
Personal	713 360								713 360
Resor och logi	55 000								55 000
Investeringar, materiel och lokaler	25 000								25 000
Schablonkostnader	107 004								107 004
Summa kostnader	900 364								900 364
Summa faktiska kostnader	900 364								900 364
Bidrag i annat än pengar									
Summa bidrag i annat än pengar									0
Summa totala kostnader	900 364								900 364

Finansiering

Finansiär	2025								Totalt
Offentligt bidrag i annat än pengar									
Total offentligt bidrag annat än pengar									0
Offentlig kontantfinansiering									
Länsstyrelsen i Västerbottens län	381 061								381 061
Länsstyrelsen i Västernorrlands län	69 121								69 121
Total offentlig kontantfinansiering	450 182								450 182
Total offentlig finansiering	450 182								450 182
Privata bidrag i annat än pengar									

Finansiär	2025								Totalt
Total privat bidrag annat än pengar									0
Privat kontantfinansiering									
Total privat kontantfinansiering									0
Total privat finansiering									0

Stöd

Finansiering	2025							Totalt
19.1.1 Regionala utvecklingsåtgärder Regionalt projekt	450 182							450 182

Sammanställning (Stödprocent)

Stödandel av faktiska kostnader: 50,00 %

Stödandel av stödgrundande finansiering: 50,00 %

Stödandel av total finansiering: 50,00 %

Andel annan offentlig finansiering: 50,00 %

Andel privat finansiering: 0,00 %

Rapportering och begäran om utbetalning

Stödet utbetalas i efterhand efter redovisning av faktiska utgifter.

Rapportering och ansökan om utbetalning ska ske vid två tillfällen under projektperioden:

- Redovisning 1: Period (2025-01-01--2025-06-30). Inlämnas senast 30/8-2025
- Slutredovisning: Period (2025-07-01--2025-12-31) samt summering av hela projektet. Inlämnas senast 28/2-2026

Sista datum för slutrapport

2026-02-28

Allmänna villkor för stöd

Se bilaga

Särskilda villkor

Beslutets giltighet

Denna handling är beslutad och godkänd i Region Västerbottens ärendehanteringssystem och saknar därför namnunderskrift.

Beslut om bifall har fattats av verksamhetschef Nils Enwald.

Beslutet skickas enbart via e-post till: eva.mikaelsson@lansstyrelsen.se

Vid frågor kontakta:

Strateg: Therese Burström

Telefon: 073-03 81 165

E-post: therese.burstrom@regionvasterbotten.se